

Төсвийн захирагчийн төсвийн дараах зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг төсвийн хэмнэлтэд тооцохгүй бөгөөд тухайн үлдэгдлийг тухайн шатны төсвийн ерөнхий дансанд төвлөрүүлнэ.

- төсвийн тогтвортой байдлыг хангасан байх нэгжид ногдох норм, нормативаар тооцон төсвийг нь баталсан ба гүйцэтгэл нь анх тооцсон нэгжийн тоо хэмжээнээс бага бол
- төлөвлөсөн төсөл, арга хэмжээ хэрэгжээгүйн улмаас, эсхүл тоо хэмжээ нь буурснаас бий болсон үлдэгдэл
- хөрөнгө оруулалтын худалдан авах үйл ажиллагааны үед нэгжид ногдох өртөг, үнэ, тоо хэмжээ нь буурснаас бий болсон үлдэгдэл
- төсвийн байгууллага нь батлагдсан тооноос дутуу орон тоогоор ажилласнаас бий болсон төсвийн үлдэгдэл

Төсвийн зарлагын хэмнэлт, үндсэн үйл ажиллагааны нэмэлт орлогыг төсвийн хүлээгдэж байгаа гүйцэтгэлд үндэслэн дараах арга хэмжээнд зарцуулж болно.

- ◆ эх үүсвэр дутагдаж байгаа, эсхүл өр төлбөр үүссэн үндсэн үйл ажиллагааны урсгал зардлыг санхүүжүүлэх
- ◆ байгууллагын хамт олон, ажилтныг ажлын үр дүнг нь харгалzan урамшуулах;
- ◆ нийт ажилтны нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх;
- ◆ тухайн салбар болон байгууллагын үйл ажиллагааг дэмжих зориулалт бүхий хөрөнгө оруулалт хийх

Төсвийн зарцуулах, тайлгахаар няяглан бодох бүртгэлд тусгах, хяналтавих журмыг санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.

Урамшууллыг хуваарилах асуудлыг байгууллагын нийт ажилтныг оролцуулсан хамт олны хурлаар хэлэлцэн, шийдвэрлэх бөгөөд хамт олны хурлын тэмдэглэл болон шийдвэрийг үндэслэн тухайн шатны төрийн сан зарцуулах эрх олгоно.

Төсвийн зарлагын хэмнэлт, үндсэн үйл ажиллагааны нэмэлт орлогыг дараах арга хэмжээнд зарцуулахыг хориглоно

- ажилтны цалин хөлсийг хуульд заасан хугацаанд олгох боломжгүй байдалд хүрч байгууллагын хэвийн үйл ажиллагааг алдагдах
- төрийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг бууруулж, байгууллагын хэвийн үйл ажиллагааг алдагдах
- төсвийн жилд, эсхүл дараалсан хоёр улирлын төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаар өр төлбөр үүсгэх
- зочин төлөөлөгч хүлээн авах, гадаад томилолтын зардлыг санхүүжүүлэх
- байнгын орон тоо, шинэ бүтэц бий болгох замаар урсгал зардал нэмэгдүүлэх

Хууль зөрчигчид хүлээлгэх хариуцлага

Төсвийн тухай хуулийг зөрчсөн албан тушаалтны үйлдэл нь гэмт хэргийн шинжгүй бол Төрийн албаны тухай хуульд заасан хариуцлага хүлээлгэнэ.

Өвөрхангай аймаг Арвайхээр сум
5 дугаар баг
Утас: 7032-2625
Факс: 7032-4171

Санхүүгийн хяналт, аудитын алба

ТӨСВИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬ

АРВАЙХЭЭР
2019 ОН

Хуулийн зорилт

- Төсөв, түүний зарчим, тогтолцоо, бүрэлдэхүүн, ангиллыг тогтоох
- Төсвийн тусгай шаардлагыг хэрэгжүүлэх,
- Төсвийн харилцаанд оролцогчийн эрх, үүрэг, хариуцлагыг тодорхойлох
- Төсөв боловсруулах, батлах, зарцуулах, бүртгэх, тайлагнах, хяналт тавихтай холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.

Хуулийн үйлчлэх хүрээ

Төсвийн байгууллага, түүний албан тушаалтан Засгийн газрын болон орон нутгийн тусгай сан Төрийн чиг үүрэгт хамаарах ажил, үйлчилгээг гэрээний үндсэн дээр хэрэгжүүлдэг төрийн болон орон нутгийн өмчийн оролцоотой хуулийн этгээд

Хууль тогтоомжийн дагуу төсөвт орлого төвлөрүүлэх үүрэг хүлээдэг төрийн болон орон нутгийн өмчит, төрийн болон орон нутгийн өмчийн оролцоотой хуулийн этгээдэд хамаарна.

Улсын аюулгүй байдлыг хангахтай холбогдсон гүйцэтгэх ажилэрхлэх эрх бүхий байгууллага, төрийн нууцад

Төсвийн зарчим

- төсвийн тогтвортой байдлыг хангасан байх
- төсвийн иж бүрэн, үнэн зөв байдлыг хангасан байх
- санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх
- иц тод байдлыг хангасан байх
- хариуцлагатай байх

Бүх шатны төсвийн захирагч төсвийн хэрэгжилтийн талаар дараах үүрэг хүлээнэ

- Хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх
- Батлагсан төсвийн хүрээнд зарлага гаргах
- Төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах
- Төсвийн сар, улирлын хуваарийг баримталж ажиллах
- Төсвийн байгууллагын санхүүжилтийн болон зарцуулалтын эрхийн хүрээнд зардлыг санхүүжүүлэх
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр худалдан авах бараа, ажил, үйлчилгээний гүйцэтгэлийн санхүүжилтийг бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ажиллагааны өзрээ, төлбөрийн хуваарийг үндэслэн санхүүжүүлэх
- Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийд хяналт тавих, хүрэх үр дүнг хангаж ажиллах

Туслах үйл ажиллагааны зардал:

- тухайн үйл ажиллагаатай холбоотой шууд болон шууд бус бүх төрлийн зардал
- Өглөг
- санхүүгийн үүргийг оруулж тооцно.

Туслах үйл ажиллагааг эрхлэх зөвшөөрлийг төсвийн жилийн дундуур авсан бол түүний төсвийг нэмэлт төсөв хэлбэрээр, бусад тохиолдолд тухайн жилийн төсөвт тусган хэрэгжүүлнэ.

Туслах үйл ажиллагаа

Төсвийн байгууллага эдгээр шаардлагыг хангасан тохиолдолд туслах үйл ажиллагаа явуулж, орлого олж болно. Үүнд:

- төсвийн өрөхийлөн захирагч урьдчилан бичгээр зөвшөөрсөн байх
- туслах үйл ажиллагаанаас алдагдал учирвал түүнийг нөхөх төсвийн бус эх үүсвэрийг төлөвлөсөн байх
- санхүүгийн тайлан болон үр дүнгийн гэрээнд уг үйл ажиллагааны талаар зохих ёсоор тусгасан байх
- байгууллагын хөрөнгийг зориулалт бусаар ашиглаагүй, ажилтныг үүрэгт ажлаас нь хөндийрүүлэгүй байх
- туслах үйл ажиллагаа эрхлэх нь тухайн төсвийн байгууллагын чиг үүрэг, үндсэн үйл ажиллагаанд харшлахгүй байх

Туслах үйл ажиллагааны үр дүнд бий болох ашгийг дараах зүйлд зарцуулна.

- * тухайн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны төсвийн санхүүжилтийг бууруулах
- * тухайн салбар болон байгууллагын үйл ажиллагааг дэмжих зориулалт бүхий хөрөнгө оруулалт хийх
- * тухайн салбар болон байгууллагын ажиллагчдын нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх.

Төсвийн зарлагын хэмнэлт, үндсэн үйл ажиллагааны нэмэлт орлогыг зарцуулах журмын дагуу зарцуулна.

Үндсэн үйл ажиллагааны зардаас туслах үйл ажиллагаанд зориулж шууд болон шууд бусаар хөрөнгөе зарцуулахыг хориглоно.

Төсвийн зарлагын хэмнэлт

- урсгал төсвөөр хэрэгжүүлэх бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах үйл ажиллагааны үед нэгжид ногдох өртөг, үнэ нь буурсны улмаас бий болсон үлдэгдлийг
- төсвийн байгууллагын үйл ажиллагааны зардлын үр ашгийг нэмэгдүүлж, чанарыг бууруулахгүйгээр нэгжид ногдох өртөг, зардлыг бууруулснаас бий болох үлдэгдлийг
- нэгжид ногдох норм, нормативаар тооцон төсвийг нь баталсан төсөл, арга хэмжээ, үйл ажиллагааны чанарыг бууруулахгүйгээр нэгжийн өртөг, зардлыг бууруулснаас бий болох үлдэгдлийг
- техник, технологийн өөрчлөлт хийх зэрэгээр барилга байгууламж, тоног төхөөрөмжийн ашиглалтын зардлыг бууруулснаас бий болсон үлдэгдэл
- зохион байгуулалтын бүтцийг шинэчлэн тогтоосны улмаас орон тоо буурсан бол түүнд ногдох цалин хөлс, бусад урсгал зардлын үлдэгдэл
- төлөвлөсөн хөтөлбөр, арга хэмжээг хүрэх үр дүн чанарыг нь бууруулахгүйгээр илүү үр ашгтай, оновчтой хувилбаар зохион байгуулснаар бий болсон үлдэгдлийг төсвийн хэмнэлтэд тооцно.

Төсвийн өрөхийлөн захирагчийн хүрээнд хамаарах төсөвт

байгууллагын үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх, чиг үүргийн давхардлыг арилгах, ажлын ачааллыг нягтуулах, бүтээмжийг дээшлүүлэх зорилгоор чиг үүрэг, зохион байгуулалтын бүтцийг батлагдсан орон тооны хязгаар, төсөвт багтаан шинэчлэн тогтоох

Төсвийн шууд захирагч дээд шатны төсвийн захирагчийн зөвшөөрсөн үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх, чиг үүргийн давхардлыг арилгах, ажлын ачааллыг нягтуулах, бүтээмжийг дээшлүүлэх зорилгоор байгууллагын дотоод зохион байгуулалтын бүтцийг батлагдсан орон тооны хязгаар, төсвийн хүрээнд шинэчлэн тогтоох